

Proposta

**Construïm la nostra eina:
procés pressupostos participatius al Figaró**
Postgrau Participació i desenvolupament sostenible

Universitat Autònoma de Barcelona

Document de treball

Equip Pràctiques UAB
Barcelona, 4 novembre 2003

Introducció

Des del centre per a la Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona i el Postgrau de Participació i Desenvolupament Sostenible, de la Universitat Autònoma de Barcelona, sorgeix la possibilitat d'iniciar un **conveni de col·laboració** amb l'Ajuntament del Figaró - Montmany.

La col·laboració consistirà en el desenvolupament d'un procés participatiu al Municipi per part d'un equip vinculat a l'esmentat curs de Postgrau amb l'objectiu de construir col·lectivament el model de participació de la ciutadania en la definició de prioritats i inversions a contemplar en el pressupost municipal.

La demanda que es fa des de la Regidoria de Participació de l'Ajuntament expressa la voluntat d'iniciar un procés participatiu de reflexió y proposta entorn a l'elaboració d'un model de **pressupostos participatius** al municipi, així com la voluntat de caminar cap a una democràcia més participativa en el futur, oferint la possibilitat de vincular aquest procés amb d'altres processos participatius que s'estan iniciant o es volen iniciar al municipi (Agenda 21, Pla d'acció i discussió del plantejament urbanístic).

Des del Postgrau s'ha valorat molt positivament l'oportunitat d'iniciar aquest conveni de col·laboració donades les característiques del municipi, característiques que permeten la **innovació metodològica** i la corresponsabilització d'un percentatge important de la població del municipi. També considerem un aspecte molt positiu la voluntat política manifestada des de la Regidoria de Participació per tal de implementar l'any 2006 els primers pressupostos participatius, aspecte que fa d'aquest procés un procés vinculant i no només consultiu.

El **conveni de col·laboració** es desenvoluparà durant el mesos de novembre del 2003 fins juliol del 2004, coincidint amb la durada del curs de Postgrau, al llarg del mesos de juliol i setembre de l'any 2004 es prepararà un document que serà finalment editat des del Postgrau de Participació i Desenvolupament Sostenible on es reflectiran el procés i resultats assolits.

L'equip investigador de La Universitat Autònoma de Barcelona, després d'un primer contacte amb l'Ajuntament del Figaró - Montmany, tenint present la demanda inicial plantejarem la següent **proposta de procés**:

Proposta:
**Construïm la nostra eina,
procés pressupostos participatius al Figaró**

Objectiu general:

Amb la voluntat de caminar vers una democràcia més participativa al municipi del Figaró – Montmany, s'iniciarà un procés participatiu amb l'objectiu de **concretar una eina – instrument** que permeti la participació de la ciutadania en l'elaboració dels **pressupostos municipals**, aprofitant aquest procés com una **oportunitat** per reflexionar, debatre i caminar cap a una major corresponsabilització de la ciutadania en els afers col·lectius.

Objectius específics:

Diagnòstic participatiu sobre la realitat del municipi, abordant principalment les debilitats, fortaleces, recursos i organització social.

Taller de prospectiva sobre el futur del municipi (quatre anys vista) on es consensuaran les principals línies estratègiques i escenaris de futur.

Concreció d'una eina – instrument – **model de pressupostos participatius al municipi**. Ordenant el debat i concretant el model de participació de la ciutadania entorn el pressupostos municipals.

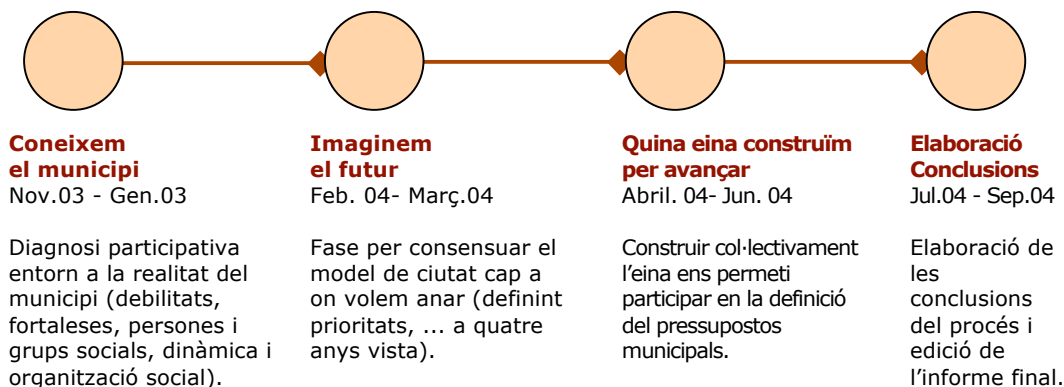
Organització d'una línia de **debat – deliberació** entorn a la democràcia participativa en general i els pressupostos participatius en concret.

Foment de la **corresponsabilització** d'una part de la ciutadania al llarg del procés, promoven l'autonomia i sostenibilitat futura del model resultant (Grup operatiu de procés i Comissió de seguiment).

Edició d'un **document final** on es sistematitzarà el procés i resultats assolits.

Metodologia:

El procés que es proposa constaria de **quatre fases**:

Coneixem el municipi
Nov.03 - Gen.03

Objectius:

1. **Aterratge de l'equip** investigador en el territori i inici del procés de dinamització de la comunitat entorn a l'objectiu definit.
2. **Treball de camp** (recerca d'informació, entrevistes, etc.).
3. Elaboració d'un **primer document de diagnosi** entorn a la realitat del municipi (buidat d'entrevistes, anàlisi documentació, etc.).
4. Constitució d'un espai de seguiment, supervisió i orientació de la investigació que integri als actors de la comunitat rellevants, **Comissió de Seguiment**.
5. Constitució d'un grup operatiu que treballi conjuntament amb l'equip de la universitat al llarg del procés facilitant el contacte amb la realitat del municipi, la difusió del procés, etc. **Grup operatiu del procés**.
6. Devolució i discussió del primer document de diagnosi a la comissió de seguiment, i planificació de la següent fase del procés (**com: tallers participatius de devolució**, discussió del mapa social, **quan: finals gener**).

Resultats esperats primera fase:

- a. Primer esborrany del document *coneixem el municipi*: diagnòstic participatiu entorn a la realitat del municipi. (debilitats, fortaleses, persones i grups socials, dinàmica i organització social).
- b. Primer mapa social de la realitat social del municipi (dinàmiques, organització, nuclis d'activitat...).
- c. Primera reunió de la comissió de seguiment de presentació del procés i segona reunió de treball sobre el diagnòstic i mapa social.
- d. Primeres coordinacions del grup operatiu del procés amb l'equip de l'UAB (a determinar períodicitat).
- e. Proposta de treball i consens per la segona fase.

Cronograma primera fase:

Novembre	<ul style="list-style-type: none">• Aterratge de l'equip investigador al territori i primers contactes amb els diferents actors (Ajuntament, altres forces polítiques, entitats, informants clau, etc.).• Constitució del grup operatiu del procés i primera coordinació amb l'equip de l'UAB.• Constitució i primera convocatòria de la primera comissió de seguiment per presentar el procés iniciat.
Desembre	<ul style="list-style-type: none">• Recull d'informació i treball de camp (entrevistes, recull documents, anàlisi de dades, etc.).• Primera xerrada – forum entorn a la democràcia participativa.• Segona coordinació de l'equip de l'UAB i el grup operatiu de procés (a determinar).
Gener	<ul style="list-style-type: none">• Elaboració del primer esborrany d'informe diagnòstic i mapa social.• Convocatòria de la segona comissió de seguiment (metodologia: tallers participatius a finals de gener per la devolució del esborrany de diagnòstic, discussió del mapa social i consens sobre la següent fase).

Imaginem el futur

Feb. 04- Març 04

Objectius:

1. Consensuar participativament el model de municipi **cap a on volem** anar a partir de les necessitats i oportunitats detectades en el diagnòstic participatiu desenvolupat.
2. Aïllar els **criteris, línies estratègiques i escenaris de futur** en la present legislatura entorn al municipi.

Resultats esperats d'aquesta primera fase:

- a. Celebració d'unes jornades de prospectiva amb els diferents actors del municipi (exemple tallers EASW).
- b. Consens entre els diferents actors sobre el model de municipi cap a on volem anar (línies i criteris bàsics).
- c. Elaboració de l'informe *imaginem el nostre futur* i devolució en la tercera comissió de seguiment.
- d. Continuació de les coordinacions del grup operatiu del procés amb l'equip de l'UAB.
- e. Proposta de treball i consens per la tercera fase.

Cronograma segona Fase:

Febrer	<ul style="list-style-type: none">• Tancament document <i>conexem el municipi</i> amb les aportacions del taller de devolució.• Primera avaluació de l'equip UAB sobre el procés (avaluació interna).• Organització dels tallers de futur <i>imaginem el nostre municipi</i>.• Coordinació de l'equip de l'UAB i el grup operatiu de procés.
Març	<ul style="list-style-type: none">• Celebració de la 3ª comissió de seguiment per fer la devolució del document <i>imaginem el nostre futur</i>, i consens següent fase.• 2ª xerrada – forum entorn als pressupostos participatius.

Quina eina construïm per avançar

Març 04 – Juny 04

Objectius:

1. **Definir** col·lectivament **l'eina** que ens permeti participar en la definició dels pressupostos municipals a partir de les conclusions del procés desenvolupat fins el moment i d'una primera proposta sobre l'eina que farà el grup operatiu del procés conjuntament amb l'equip de l'UAB.
2. **Consens sobre el l'eina** a implementar (model, fases, capítols que es debatran en el procés participatiu, avaluació del model, etc.).

Resultats esperats d'aquesta primera fase:

- a. Reflexió i primera proposta d'eina elaborada des del grup operatiu del procés i l'equip de l'UAB.
- b. Celebració d'unes jornades de treball entorn a quina eina construïm per avançar: eina que ens permeti definir participativament els pressupost municipals sense perdre de vista el passat - present (coneixem el municipi) i el futur (imaginem el nostre municipi), a partir de la proposta del grup operatiu de procés.
- c. Elaboració de l'informe sobre quina eina construïm per avançar i devolució a la comissió de seguiment.
- d. Convocatòria de la comissió de seguiment.
- e. Continuació de les coordinacions del grup operatiu del procés amb l'equip de l'UAB.

Cronograma 3ª Fase:

Abril

- Treball intern per posar en les conclusions fins el moment.
- Elaboració per part del grup operatiu de procés i l'equip UAB d'una primera proposta entorn a l'eina – instrument.

Juny

- Presentació de la proposta a la comisió de seguiment i organització de tallers per la definició i consens de l'eina final.Tercera xerrada – forum (tema a concretar, segons necessitats del procés).
- Devolució pública del procés i consens entorn a la implementació de procés participatiu en vistes del proper curs.

Fase conclusions
Juliol 04 – Sep. 04

Objectius:

1. **Sistematització** i redacció de l'informe final de tot el procés.
2. **Avaluació i clausura** del procés iniciat.

Resultats esperats d'aquesta primera fase:

- a. Document del procés on s'incorporaran els tres documents editats al llarg del procés així com una apartat síntesis de tot el procés.
- b. Avaluació amb els actors presents al llarg del procés i avaluació interna amb l'equip de l'UAB.

Cronograma darrera fase:

Juliol

- Inici de la redacció de l'informe final.

Septembre

- Avaluació interna i avaluació dels actors presents al llarg del procés.
- Presentació del document final i clausura del procés –encàrrec.

Equip Universitat Autònoma
Novembre 2003